

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 43/22
Luxemburg, 8 martie 2022

Hotărârea în cauza C-205/20,
Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct)

Detașare de lucrători : instanța națională trebuie să se asigure că sancțiunile pentru încălcarea obligațiilor administrative sunt proporționale

Instanța națională poate să aplice un regim național de sancțiuni contrar Directivei privind detașarea lucrătorilor cu condiția ca acesta să garanteze proporționalitatea sancțiunilor

Societatea CONVOI s. r. o., cu sediul în Slovacia și reprezentată de NE, a detașat lucrători salariați la o societate cu sediul în Fürstenfeld (Austria). Printr-o decizie adoptată în luna iunie 2018, pe baza constatărilor efectuate cu ocazia unui control realizat cu câteva luni mai devreme, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (autoritatea administrativă a districtului Hartberg-Fürstenfeld, Austria) a aplicat NE o amendă în cuantum de 54 000 de euro, pentru nerespectarea mai multor obligații prevăzute de legea austriacă în materia dreptului muncii, referitoare în special la păstrarea și la punerea la dispoziție a unor documente privind salariile și securitatea socială. NE a sesizat instanța de trimitere, Landesverwaltungsgericht Steiermark (Tribunalul Administrativ Regional din Stiria, Austria), cu o acțiune îndreptată împotriva acestei decizii.

În luna octombrie 2018, această instanță, ridicând problema conformității cu dreptul Uniunii și în special cu principiul proporționalității prevăzut în special la articolul 20 din Directiva 2014/67¹ a sancțiunilor de natura celor prevăzute de reglementarea austriacă în cauză, sesizase Curtea cu titlu preliminar. În Ordonanța sa din 19 decembrie 2019, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld², Curtea a constatat caracterul disproporționat al combinării mai multor elemente ale regimului austriac de sancțiuni aplicate pentru încălcarea obligațiilor, în esență administrative, legate de păstrarea documentelor privind detașarea lucrătorilor.

Subliniind că, în urma acestei ordonanțe, legiuitorul național nu a modificat reglementarea în cauză și ținând seama de soluția reținută de Curte în Hotărârea din 4 octombrie 2018, Link Logistik N&N³, instanța de trimitere a decis să ridice în fața Curții problema dacă și eventual în ce măsură această reglementare poate fi îndepărtată. Astfel, în această Hotărâre din 4 octombrie 2018, Link Logistik N&N, Curtea a considerat că o dispoziție de drept al Uniunii similară articolului 20 din Directiva 2014/67⁴ este lipsită de efect direct.

¹ Directiva 2014/67/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind asigurarea respectării aplicării Directivei 96/71/CE privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012 privind cooperarea administrativă prin intermediul Sistemului de informare al pieței interne („Regulamentul IMI”) (JO 2014, L 159, p. 11).

² Ordonanța din 19 decembrie 2019, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld, [C-645/18](#). Mai precis, în această ordonanță, Curtea a statuat că articolul 20 din Directiva 2014/67, care impune ca sancțiunile pe care le prevede să fie proporționale, se opune unei reglementări naționale care prevede, în cazul nerespectării obligațiilor în materia dreptului muncii referitoare la declararea lucrătorilor și la păstrarea documentelor salariale, aplicarea unor amenzi într-un cuantum ridicat care nu pot fi inferioare unui cuantum predefinit, care sunt aplicate cumulativ pentru fiecare lucrător vizat și fără plafon și la care se adaugă o contribuție la cheltuielile de judecată de 20 % din cuantumul lor în cazul respingerii acțiunii introduse împotriva deciziilor prin care sunt aplicate.

³ Hotărârea din 4 octombrie 2018, Link Logistik N&N, [C-384/17](#).

⁴ În această Hotărâre din 4 octombrie 2018, Link Logistik N&N, [C-384/17](#), Curtea s-a pronunțat cu privire la articolul 9a din Directiva 1999/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 iunie 1999 de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri (JO 1999, L 187, p. 42, Ediție specială, 07/vol. 7, p. 88), astfel

Prin hotărârea sa, Curtea, reunită în Marea Cameră, se pronunță, pe de o parte, cu privire la aspectul dacă cerința proporționalității sancțiunilor are efect direct. Pe de altă parte, ea precizează conținutul obligațiilor care revin unei instanțe naționale sesizate cu un litigiu în cadrul căruia trebuie să aplice norme naționale prin care se impun sancțiuni disproporționate.

Aprecierea Curții

Într-o primă etapă, Curtea statuează că articolul 20 din Directiva 2014/67, întrucât impune ca sancțiunile pe care le prevede să fie proporționale, are efect direct și poate fi astfel invocat de particulari în fața instanțelor naționale împotriva unui stat membru care l-a transpus în mod incorect. Pentru a reține, mai întâi, că cerința proporționalității sancțiunilor prevăzută de dispoziția menționată prezintă un caracter necondiționat, Curtea subliniază că textul acesteia enunță această cerință în termeni absoluți. În plus, interdicția de a adopta sancțiuni disproporționate, care este consecința acestei cerințe, nu necesită intervenția niciunui act al instituțiilor Uniunii, iar această dispoziție nu le conferă statelor membre posibilitatea de a condiționa sau de a restrânge domeniul de aplicare al acestei interdicții. În această privință, împrejurarea că articolul 20 din Directiva 2014/67 trebuie să facă obiectul unei transpuneri nu repune în discuție caracterul necondiționat al cerinței proporționalității sancțiunilor, prevăzută de acesta. În continuare, pentru a considera că cerința proporționalității sancțiunilor prevăzută de articolul 20 din Directiva 2014/67 prezintă un caracter suficient de precis, Curtea constată că marja de apreciere lăsată de această dispoziție statelor membre pentru a defini regimul de sancțiuni aplicabil în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate în temeiul acestei directive este limitată de interdicția prevăzută în mod general și în termeni lipsiți de echivoc de a prevedea sancțiuni disproporționate. Astfel, existența unei asemenea marje de apreciere nu exclude posibilitatea efectuării unui control jurisdicțional asupra transpunerii acestei dispoziții.

Într-o a doua etapă, Curtea arată că principiul supremației impune autorităților naționale obligația de a lăsa neaplicată o reglementare națională din care o parte este contrară cerinței proporționalității sancțiunilor, prevăzută la articolul 20 din Directiva 2014/67, numai în măsura necesară pentru a permite aplicarea unor sancțiuni proporționale. După ce amintește că deși o reglementare națională precum cea în discuție în litigiul principal este adecvată pentru realizarea obiectivelor legitime urmărite, Curtea reiterează faptul că această reglementare depășește limitele a ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective ca urmare a combinării diverselor sale caracteristici ⁵. Luate separat, aceste caracteristici nu încalcă însă în mod necesar această cerință. Așadar, pentru a asigura deplina eficacitate a cerinței proporționalității sancțiunilor, prevăzută la articolul 20 din Directiva 2014/67, instanței naționale sesizate cu o acțiune îndreptată împotriva unei sancțiuni precum cea în discuție în litigiul principal îi revine sarcina de a înlătura partea din reglementarea națională din care decurge caracterul disproporționat al sancțiunilor, astfel încât să se ajungă la impunerea unor sancțiuni proporționale, care să rămână în același timp eficace și disuasive. Nu se poate considera că împrejurarea că sancțiunea aplicată va fi mai puțin severă decât sancțiunea prevăzută de reglementarea națională aplicabilă încalcă principiile securității juridice, legalității infracțiunilor și a pedepselor, precum și principiul neretroactivității legii penale, întrucât sancțiunea rămâne adoptată în temeiul reglementării menționate. În plus, întrucât cerința proporționalității prevăzută la articolul 20 din Directiva 2014/67 presupune o limitare a sancțiunilor care trebuie respectată de toate autoritățile naționale cu atribuții în aplicarea acestei cerințe în cadrul competențelor lor, permițându-le în același timp să aplice sancțiuni diferite în funcție de gravitatea încălcării în temeiul reglementării naționale aplicabile, nu se poate considera că o asemenea cerință aduce atingere principiului egalității de tratament.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze

cum a fost modificată prin Directiva 2011/76/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 septembrie 2011 (JO 2011, L 269, p. 1). Această dispoziție prevede de asemenea o cerință privind proporționalitatea sancțiunilor aplicate în cazul încălcării dispozițiilor naționale adoptate în aplicarea Directivei 1999/62.

⁵ Ordonanța din 19 decembrie 2019, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld, [C-645/18](#).

cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293